

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Białymstoku

LBI.410.27.02.2023

Pani
Halina Szymańska
Prezes Agencji Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa
ul. Poleczki 33, 02-822 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/037 – Wsparcie rolnictwa ekologicznego

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Biuro Powiatowe w Suwałkach ¹ , ul. Gdańska 22, 16-400 Suwałki
Kierownik jednostki kontrolowanej	Halina Szymańska, Prezes ARiMR od 20 października 2020 r. ² Karol Baluta, Kierownik Biura Powiatowego ARiMR w Suwałkach od 2 maja 2022 r. ³
Zakres przedmiotowy kontroli	Wsparcie rolnictwa ekologicznego
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2023, z uwzględnieniem faktów i dowodów wykraczających poza ten okres mających znaczenie dla badanej działalności
Podstawa prawna podjęcia kontroli	art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Adrian Gosk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBI/176/2023 z 26 października 2023 r.2. Małgorzata Przymierska – Dąbrowska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBI/177/2023 z 6 listopada 2023 r. (akta kontroli str. 1-4)

¹ W dalszej treści: „*Biuro Powiatowe ARiMR w Suwałkach*” lub „*Biuro Powiatowe*”.

² Wcześniej Prezesami ARiMR byli: Maria Fajger (w okresie od 2 listopada 2017 r. do 27 sierpnia 2019 r.) oraz Tomasz Nowakowski (w okresie od 29 maja 2020 r. do 19 października 2020 r.). Pan Tomasz Nowakowski pełnił także obowiązki Prezesa Agencji od 28 sierpnia 2019 r. do 28 maja 2020 r.

³ W okresie od 1 sierpnia 2016 r. do 30 kwietnia 2022 r. Kierownikiem Biura Powiatowego ARiMR w Suwałkach był Stanisław Stankiewicz.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, zwana w dalszej treści: „*ustawą o NIK*”.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Biura Powiatowego ARiMR w Suwałkach w zakresie finansowego wsparcia rolnictwa ekologicznego w latach 2019-2023.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Biuro Powiatowe zostało prawidłowo przygotowane do realizacji zadań na rzecz wspierania rolnictwa ekologicznego oraz propagowania tej działalności wśród rolników powiatu suwalskiego. Pracownicy rozpatrujący wnioski o przyznanie płatności ekologicznej otrzymali pisemne zakresy czynności oraz byli systematycznie szkoleni z procedur rejestracji i analiz wniosków złożonych w celu uzyskania płatności ekologicznej. Prawidłowo przyjmowano i rozpatrywano wnioski rolników o wsparcie na działalność ekologiczną i z reguły terminowo wydawano decyzje w tych sprawach – spełniające wymogi określone w art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁶. W jednej z analizowanych spraw przekroczone o ponad 1,5 miesiąca termin wydania decyzji, wymagany art. 31 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020⁷. Biuro Powiatowe ARiMR w Suwałkach sprawnie przekazywało do organu II instancji dokumentację spraw rolników odwołujących się.

Istotnych nieprawidłowości w zakresie obsługi działania „Rolnictwo ekologiczne” nie wykazały kontrole przeprowadzone w latach 2021-2022 przez Dyrektora Podlaskiego Oddziału Regionalnego ARiMR w Łomży oraz Izbę Administracji Skarbowej w Białymstoku.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego kontrolowanej działalności

OBSZAR

Udzielanie pomocy finansowej na wsparcie rolnictwa ekologicznego

Opis stanu faktycznego

1. W Biurze Powiatowym ARiMR w Suwałkach zapewniono wystarczającą liczbę odpowiednio wykwalifikowanych pracowników do obsługi działania „Rolnictwo ekologiczne” w ramach PROW 2014-2020 (przeciętnie zatrudnienie w etatach w Wydziale ds. Płatności Bezpośrednich i Pomocy Krajowej wynosiło 21-22 i nie występowały w tym okresie wakaty). W Biurze Powiatowym ARiMR w Suwałkach dokonano właściwego podziału obowiązków i odpowiedzialności pracowników odpowiadających za obsługę tego procesu. Pracownikom tym przekazano pisemne zakresy obowiązków, odpowiedzialności i uprawnień (potwierdzone podpisami pracowników) – odpowiadające posiadanym przez nich kwalifikacjom oraz zapewniono bieżący udział w szkoleniach. Każdy z 26 pracowników zajmujących się w Biurze Powiatowym ARiMR w Suwałkach działaniem „Rolnictwo ekologiczne” przechodził specjalistyczne szkolenia i egzaminy obejmujące przede wszystkim zasady przyznawania płatności ekologicznych. (akta kontroli str. 76, 80-153)

Poprawność obsługi spraw oraz terminowość wydawania decyzji z działania „Rolnictwo ekologiczne” w Biurze Powiatowym ARiMR w Suwałkach weryfikowane były przez Biuro Kontroli Wewnętrznej Podlaskiego Oddziału Regionalnego ARiMR w Łomży oraz Izbę Administracji Skarbowej w Białymstoku:

1. W kwietniu 2021 roku Dyrektor Podlaskiego Oddziału Regionalnego ARiMR w wystąpieniu pokontrolnym zalecił m.in.: 1] terminowe wydawanie decyzji w sprawach dotyczących przyznania płatności ekologicznej (RE), 2] podjęcie działań mających na celu ustalenie kwoty nienależnie pobranych płatności RE przez jednego z producentów rolnych w latach 2015-2018 oraz 3] podjęcie działań mających na celu odzyskanie od producenta rolnego płatności ekologicznej za 2017 rok. W odpowiedzi ówczesny Kierownik Biura Powiatowego ARiMR w Suwałkach potwierdził: 1] omówienie z pracownikami Biura stwierdzonych nieprawidłowości i zobowiązał ich do przestrzegania wewnętrznych

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej. W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym zastosowano ocenę opisową.

⁶ Dz.U. z 223 r. poz. 775, ze zm. Dalej: „KPA”.

⁷ Dz.U. z 2023 r. poz. 2298. Dalej „ustawa o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich”.

procedur Agencji oraz przepisów KPA, 2] odstąpienie na podstawie art. 44 ust. 3 ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich od wszczęcia postępowania w sprawie nienależnie pobranej płatności ekologicznej przez producenta rolnego w latach 2015-2018 ze względu na jej wysokość (corocznie 0,06 tys. zł, tj. nie przekraczającą 100 euro), 3] wznowienie postępowania w sprawie odzyskania od producenta rolnego płatności ekologicznej za 2017 rok. Kierownik Biura Powiatowego ARiMR w Suwałkach potwierdził, że postępowanie w sprawie odzyskania od producenta rolnego płatności ekologicznej za 2017 rok zakończono wydaniem i doręczeniem stosownej decyzji (nienależnie pobrana kwota wynosiła 0,7 tys. zł).

2. We wrześniu 2022 roku Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Białymstoku potwierdził, że w wyniku przeprowadzonego audytu certyfikującego Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich za 2022 rok nie stwierdzono nieprawidłowości. Audyt dotyczył dwóch płatności na łączną kwotę 4,2 tys. euro i obejmował m.in.: terminowość, prawidłowość oraz kompletność składanych wniosków, zgodność płatności z zasadami PROW 2014-2020 oraz przepisami krajowymi i wspólnotowymi, a także przyznanie i realizację płatności. (akta kontroli str. 36-75)

2. Analogicznie do lat wcześniejszych Biuro Powiatowe ARiMR w Suwałkach kontynuowało akcje informacyjno-promocyjne na temat działania „Rolnictwo ekologiczne”, które polegały na:

- Upublicznianiu w siedzibie Biura ulotek, plakatów i biuletynów informacyjnych, które otrzymywano z Centrali ARiMR oraz Oddziału Regionalnego ARiMR (Biuro nie poniosło żadnych kosztów z tym związanych);
- Corocznym szkoleniu rolników (we współpracy z pracownikami Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego) w zakresie prawidłowego wypełniania wniosków oraz udziale pracowników Biura w gminnych i powiatowych dożynkach, w trakcie których propagowano działanie „Rolnictwo ekologiczne”. Kierownik Biura Powiatowego ARiMR w Suwałkach wyjaśnił, że wszyscy rolnicy mieli równy dostęp do informacji o pomocy w ramach rolnictwa ekologicznego. Podstawową formą informowania rolników było przekazywanie informacji i harmonogramów na temat planowanych szkoleń do sołtysów poszczególnych wsi z prośbą o przekazanie dla swoich mieszkańców, a także przekazywanie materiałów informacyjnych do poszczególnych urzędów gmin oraz starostwa powiatowego. Biuro nie ponosiło żadnych kosztów związanych z akcjami informacyjnymi, gdyż nie leży to w jego kompetencji (koszty Oddziału i Centrali). (akta kontroli str. 27-28, 154-165)

3. Funkcjonujące w Biurze Powiatowym ARiMR w Suwałkach systemy informatyczne oraz wdrożone procedury wewnętrzne umożliwiały sprawną obsługę działania „Rolnictwo ekologiczne” w ramach PROW 2014-2020. Do obsługi wniosków i realizacji płatności ekologicznych w ramach PROW 2014-2020, stosowano trzy systemy informatyczne:

- rejestr dokumentów i spraw (ReD) do ewidencjonowania wniosków, zmian, odwołań od decyzji i innych dokumentów przyjmowanych od beneficjentów wymaganych do obsługi poszczególnych spraw czy też wydawania rolnikom potwierdzeń przyjęcia dokumentów,
- zintegrowany System Zarządzania i Kontroli od obsługi ewentualnych zmian do złożonych wniosków,
- IACSplus do obsługi wniosku od etapu wprowadzenia danych do wydania decyzji.

Wpływające do Biura Powiatowego ARiMR w Suwałkach (do końca 2019 roku mogły wpływać w wersji papierowej) wnioski o przyznanie płatności ekologicznej były rejestrowane w aplikacji ReD przez pracownika Punktu Obsługi Klienta, który dokonywał wstępnej kontroli wniosku (wg. zaimplementowanych w formie checklisty w aplikacji ReD listy pytań, na podstawie których możliwe było stwierdzenie, czy dostarczono wszystkie wymagane załączniki) oraz wydawał osobie składającej wniosek potwierdzenie przyjęcia dokumentu. Następnie wniosek (jeżeli był złożony w wersji papierowej) trafiał do Naczelnika Wydziału Płatności Bezpośrednich i Pomocy Krajowej (dalej: WPBiPK), który nadawał dokumentowi nr i znak sprawy. W przypadku złożenia wniosku w formie elektronicznej system ReD automatycznie nadawał kolejny numer sprawy. Następnie dane z wniosku wprowadzane były do systemu IACSplus przez pracownika zwanego Operatorem, który ponadto przeprowadzał kontrolę

kompletności wniosku. Poprawność danych potwierdzał inny pracownik biura, tzw. Kontroler Danych (miało to na celu zachowanie zasady co najmniej „dwóch par oczu”), który dokonywał manualnej i systemowej (przy pomocy systemu IACSplus sprawdzano czy wniosek zawiera wszystkie wymagane dane) kontroli kompletności oraz zgodności wniosku. Potwierdzenie zrealizowania poszczególnych etapów obsługi wniosku wraz z datą jej wykonania oraz loginem osoby dokonującej danej czynności zapisywano w Karcie Weryfikacji Wniosku. Po pozytywnej weryfikacji wnioski poddawany był kontroli administracyjnej, w trakcie której dokonywane były sprawdzenia w zakresie spełnienia warunków do przyznania płatności ekologicznej oraz tzw. kontrole proste (np. czy dana działka faktycznie istnieje) i krzyżowe (czy dwóch beneficjentów nie wnioskuje o dopłatę do tej samej działki). Wydanie decyzji oraz wypłata środków, była możliwa po wykonaniu kontroli administracyjnych oraz ewentualnej weryfikacji po kontroli na miejscu (jeśli rolnik został wytypowany do kontroli na miejscu, która przeprowadzana była przez Oddział Regionalny ARiMR w Łomży). W trakcie kontroli administracyjnej system IACSplus automatycznie weryfikował poprawność zmiany zobowiązania (prowadzenia przez 5 lat działalności rolniczej metodami ekologicznymi lub dotrzymania zobowiązania) oraz generował decyzje w sprawie przyznania lub odmowy płatności. Decyzje były sprawdzane przez pracownika biura i ewentualnie edytowane w przypadku stwierdzenia rozbieżności / nieścisłości. Z kolei obsługa manualna wniosków obejmowała m.in.: wprowadzenie danych z jednostki certyfikującej w zakresie: upraw, powierzchni, zwierząt, dat kontroli poprzedniej i bieżącej gospodarstwa przez jednostkę certyfikującą, statusu gospodarstwa (czy gospodarstwo jest ekologiczne, czy w okresie konwersji tj. przestawienia z gospodarowania metodami konwencjonalnymi na metody ekologiczne), wprowadzenia danych z raportów kontroli w miejscu i weryfikacji poprawności położenia działki / działek rolnych względem zadeklarowanych we wniosku działek ewidencyjnych. Identyczne czynności przeprowadzano w przypadku złożenia wniosku o przyznanie płatności ekologicznej w wersji elektronicznej. Po kontroli administracyjnej Kierownik BP ARiMR w Suwałkach / jego zastępca lub osoba upoważniona zatwierdzała naliczenie płatności i wydania decyzji – podpisując decyzję. (akta kontroli str. 166)

4. W latach 2019-2023 w Biurze Powiatowym ARiMR w Suwałkach prawidłowo przyjmowano, rejestrowano i rozpatrywano wnioski o przyznanie płatności w ramach działania „Rolnictwo ekologiczne”. Łącznie przyjęto 4.631 wniosków, z czego w poszczególnych latach: 987, 989, 1178 oraz 1477 (191 wniosków pierwszorocznych oraz 796 wniosków kontynuacyjnych – w 2019 roku, 214 wniosków pierwszorocznych oraz 775 wniosków kontynuacyjnych – w 2020 roku, 333 wniosków pierwszorocznych oraz 845 wniosków kontynuacyjnych – w 2021 roku, a także 493 wniosków pierwszorocznych oraz 984 wniosków kontynuacyjnych – w 2022 roku). Analiza ośmiu (po dwóch z lat 2019-2022) wytypowanych losowo spraw z wniosków o przyznanie płatności w ramach działania „Rolnictwo ekologiczne” potwierdziła, że w sprawach tych dochowano wymogów formalnych (terminowość złożenia wniosków, kompletność dokumentacji, stosowanie właściwych wzorów dokumentów), a także obowiązujących w tym zakresie procedur wewnętrznych. Ostatecznie siedem (spośród ośmiu) spraw zakończyło się terminowym wydaniem decyzji przyznających płatności ekologiczne (łącznie 66,3 tys. zł), zaś jedna sprawa zakończyła się wydaniem decyzji o przyznaniu płatności z przekroczeniem wymaganego terminu, co szerzej omówiono w dalszej części wystąpienia pokontrolnego w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. (akta kontroli str. 5, 9-25)

W badanym okresie w Biurze Powiatowym ARiMR w Suwałkach nie było przypadków wstrzymania postępowań o udzielenie płatności ekologicznych ze względu na wyczerpanie limitu środków przewidzianych na dany rok. (akta kontroli str. 164-165)

5. W latach 2019-2023 w Biurze Powiatowym ARiMR w Suwałkach prawidłowo wydawano decyzje w sprawie przyznania płatności w ramach działania „Rolnictwo ekologiczne”. Łącznie wydano 4.613 decyzji na łączną kwotę 66.019,2 tys. zł (191 decyzji z wniosków pierwszorocznych na łącznie 2.297,3 tys. zł oraz 796 decyzji z wniosków kontynuacyjnych na łącznie 9.933,7 tys. zł – w 2019 roku, 214 decyzji z wniosków pierwszorocznych na łącznie 3.104,5 tys. zł oraz 774 decyzji z wniosków kontynuacyjnych na łącznie 9.387,8 tys. zł – w 2020 roku, 332 decyzje z wniosków pierwszorocznych na łącznie 5.266,8 tys. zł oraz 839 decyzji z wniosków kontynuacyjnych na łącznie 12.460,5 tys. zł – w 2021 roku, a także 488 decyzji z wniosków pierwszorocznych na łącznie 8.046,5 tys. zł oraz 979 decyzji z wniosków

kontynuacyjnych na łącznie 15.522,1 tys. zł – w 2022 roku). Przeciętny czas wydania decyzji w zależności od pakietu i wariantu wynosił: od 254 do 384 dni (2019 rok), od 219 do 308 dni (2020 rok), od 201 do 287 dni (2021 rok) oraz od 199 do 356 dni (2022 rok). Analiza ośmiu (po dwie z lat 2019-2022) wytypowanych losowo decyzji w sprawie przyznania płatności w ramach działania „Rolnictwo ekologiczne”⁸ (na łącznie 113,6 tys. zł) wykazała m.in., że zostały one wydane rzetelnie i terminowo w stosunku do obowiązujących regulacji wewnętrznych oraz KPA. Decyzje te zawierały m.in.: oznaczenie organu oraz strony postępowania, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie i uzasadnienie, a także pouczenie w sprawie odwołania. (akta kontroli str. 6, 9-17)

Biuro Powiatowe ARiMR w Suwałkach nie przeprowadzało kontroli na miejscu – dotyczących przestrzegania przez beneficjentów wymogów dla poszczególnych pakietów i wariantów działania „Rolnictwo ekologiczne”. Kierownik Biura Powiatowego ARiMR w Suwałkach wyjaśnił, że *nie wszystkie wnioski ekologiczne poddawane są kontroli na miejscu, a kompetencje w tym zakresie ma Biuro Kontroli na Miejscu w Podlaskim Oddziale Regionalnym, zaś typowanie wniosków podlegających kontroli na miejscu przeprowadzane jest w Centrali ARiMR przez Departament Baz Referencyjnych i Kontroli Terenowych. W poszczególnych latach przeprowadzono następującą liczbę kontroli dotyczących płatności ekologicznych: 59 (2019 rok), 33 (2020 rok), 36 (2021 rok), 54 (2022 rok) oraz 106 (2023 rok)⁹. Główne ustalenia tych kontroli dotyczyły: 1] nieprzestrzegania wymogów w zakresie kompletności bądź zgodności planu działalności ekologicznej z informacjami o wskazaniu uprawianych roślin (stwierdzone łącznie w 41 kontrolach); 2] nieprzestrzegania wymogów w zakresie kompletności bądź zgodności planu działalności ekologicznej z informacjami o działkach rolnych, na których realizowane są działania (stwierdzone łącznie w 31 kontrolach).* (akta kontroli str. 27-28, 164-165)

W latach 2019-2023 do Biura Powiatowego ARiMR w Suwałkach wpłynęło 38 odwołań od decyzji Kierownika Biura dotyczących płatności ekologicznych: siedem w 2019 roku, 12 w 2020 roku, 11 w 2021 roku oraz osiem w 2022 roku. Kierownik Biura Powiatowego ARiMR w Suwałkach wyjaśnił, że *odwołania od decyzji przyjmowane były osobiście od producentów rolnych albo przysyłane były za pośrednictwem poczty. Złożone dokumenty rejestruje się w Rejestrze Kancelaryjnym Dokumentów (tzw. ReD) oraz w systemie informatycznym ZSZiK. Dodatkowo odwołania ewidencjonowane są w Rejestrze postępowań odwoławczych w sprawach (OB, ONW, RE, PRŚK), który prowadzony jest w wersji elektronicznej. Analiza ośmiu (po dwa z lat 2019-2022) wytypowanych losowo odwołań od decyzji Kierownika Biura dotyczących płatności ekologicznych¹⁰ wykazała m.in., że wszystkie analizowane odwołania zostały zarejestrowane i niezwłocznie (w terminie do siedmiu dni) przekazane do organu II instancji (Podlaskiego Oddziału Regionalnego w Łomży). W wyniku ośmiu postępowań odwoławczych: w trzech sprawach organ II instancji utrzymał w mocy zaskarżone decyzje, zaś w pięciu sprawach uchylił zaskarżone decyzje w całości i przekazał sprawy do ponownego rozpatrzenia. Ostatecznie po ponownym rozpatrzeniu Kierownik Biura Powiatowego ARiMR w Suwałkach w dwóch decyzjach utrzymał pierwotnie ustaloną (przed odwołaniem) wysokość wsparcia (łącznie 40,8 tys. zł), w jednej sprawie ponownie odmówił płatności ekologicznej, zaś w dwóch kolejnych sprawach wysokość udzielonego wsparcia uległa zmianie (łącznie o 9,2 tys. zł). Jak wyjaśniła specjalista Biura Powiatowego ARiMR w Suwałkach *pierwotnie płatności odmówiłam ponieważ w systemie informatycznym grunty o pow. 0,03 ha nie były zaewidencjonowane jako PEG-ORNY (jak się potem okazało błędnie). W wyniku odwołania skorygowano w ewidencji dane i zostały one przekwalifikowane na właściwe, tj. zadeklarowane przez beneficjenta. W związku z powyższym ostatecznie płatność została przeze mnie przyznana także na powyższą powierzchnię.**

⁸ Badaniem decyzji objęto inne sprawy niż dotyczące wniosków o przyznanie płatności w ramach działania „Rolnictwo ekologiczne”.

⁹ W latach 2019-2023 w ramach kontroli na miejscu metodą analizy ryzyka wytypowano odpowiednio: 40 (2019 rok), 24 (2020 rok), 24 (2021 rok), 41 (2022 rok) oraz 65 kontroli (2023 rok), metodą losową wytypowano odpowiednio: 18 (2019 rok), siedem (2020 rok), dziewięć (2021 rok), 13 (2022 rok) oraz 18 kontroli (2023 rok), metodą manualną: jedną (2019 rok), dwie (2020 rok) oraz trzy kontrole (2021 rok). Z kolei w ramach Interwencji Rolnictwo Ekologiczne PROW 2023-2027 w 2023 roku skontrolowano także 23 sprawy.

¹⁰ Po dwie losowo wybrane dokumentacje dotyczące odwołań z lat 2019-2022.

W latach 2019-2023 do Biura Powiatowego ARiMR w Suwałkach wpłynęła jedna skarga związana z obsługą płatności ekologicznych. W kwietniu 2023 roku jeden z petentów poskarżył się na obsługującego pracownika Biura, że ten wytknął jemu dużą ilość błędów w złożonej dokumentacji, a także „zwracał się do petenta jak do kolegi”. W odpowiedzi z 10 maja 2023 r. p.o. Dyrektora Podlaskiego Oddziału ARiMR w Łomży poinformowała skarżącego, iż skarga została uznana za niezasadną niemniej pracownik został pouczone o obowiązku zwracania się do beneficjentów „w sposób niewzbudzający negatywnych emocji”.

(akta kontroli str. 7-8, 26, 77-79)

6. W latach 2019-2023 Biuro Powiatowe ARiMR w Suwałkach nie monitorowało stanu liczbowego gospodarstw, powierzchni upraw ekologicznych oraz liczby przetwórnictwa ekologicznych na podległym terenie (Miasto Suwałki i powiat suwalski). Kierownik Biura Powiatowego ARiMR w Suwałkach wyjaśnił, że *na podstawie obowiązujących przepisów i wewnętrznych uregulowań Biuro nie ma takiego obowiązku i uprawnień. Posiadamy jedynie w systemie informatycznym Agencji dane dotyczące liczby wpływających i rozpatrzonych wniosków o przyznanie płatności ekologicznej oraz wysokość przyznanych co roku płatności ekologicznych.*

(akta kontroli str. 27-28)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na tym, że decyzję o przyznaniu płatności ekologicznej za 2022 rok (na kwotę 31,6 tys. zł) beneficjentowi o numerze 27158471 Kierownik Biura Powiatowego ARiMR w Suwałkach wydał 19 kwietnia 2023 r.¹¹, tj. z przekroczeniem terminu 1 marca roku następującego po roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy, określonego art. 31 pkt 1 ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich. Kierownik Biura Powiatowego ARiMR w Suwałkach wyjaśnił, że *rolnik wnioskujący o przyznanie płatności był członkiem 14-osobowej grupy rolników (w tym dwie osoby należały do innego Biura Powiatowego), używających sobie zwierzęta przy spełnianiu warunku posiadania zwierząt przez wszystkich członków grupy przy ustalaniu powierzchni do płatności. W przypadku spraw rolników, którzy są członkami grupy rolników, wszystkie sprawy członków grupy muszą być obsługiwane łącznie, a zatwierdzenie kontroli administracyjnej i naliczenie płatności musi odbywać się kaskadowo.*

(akta kontroli str. 5, 9-25)

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o terminowe wydawanie decyzji w sprawie przyznania płatności ekologicznej.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

¹¹ Wcześniej w dniu 1 marca 2023 roku Kierownik Biura Powiatowego ARiMR w Suwałkach pisemnie zawiadomił o niezalatwieniu sprawy w terminie z możliwością wniesienia przez rolnika ponaglenia.

Białystok, 28 grudnia 2023 r.

Adrian Gosk
główny specjalista kontroli państwowej

podpisano elektronicznie

p.o. DYREKTORA DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku
Janusz Pawelczyk

podpisano elektronicznie